

Ks § 438

Ungdomsmotion Skolmat – svar på uppdrag

Dnr 2017/306-106

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-26, § 55 i samband med besvarande av en ungdomsmotion om skolmat att ge ett uppdrag till barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsen. Uppdraget bestod i att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Kostverksamheten på kommunstyrelsens förvaltning har yttrat sig i ärendet i skrivelse 28 september 2018. Kostverksamheten skriver att de idag serverar en skollunch med en högre fettprocent av mättat fett än Livsmedelsverkets rekommendationer vilket innebär att det kommer att bli svårt att tillaga en skollunch som följer "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun". Kostverksamheten skriver vidare att kostnaden för att ersätta smörgåsmargarin med andra produkter – av typen Bregott får ekonomiska konsekvenser. Räknat på de volymer som använts under 2017 beräknas livsmedelskostnaderna öka med cirka 650 000 kronor per år.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2018-11-28, § 116 att godkänna lämnad redovisning och att det vid servering ska ges valfrihet för barn- och elever att välja t.ex. Bregott eller Lätt & Lagom. Nämnden föreslog även att revidering ska ske av riktlinjerna för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun med valfriheten gällande smörgåsmargarin samt att de ökade kostnaderna ska hanteras i kommande budget.

Kommunstyrelsens förvaltning sammanfattar ärendet i skrivelse 3 december 2018 och noterar att det är kommunstyrelsen som har att fatta beslut om revidering av de nu aktuella riktlinjerna för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb. Förvaltningen skriver vidare att riktlinjerna senast reviderades genom beslut av kommunstyrelsen 2014 och att det i beslutet ingick att även smör som exempelvis Bregott ska finnas som ett alternativ.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att godkänna redogörelsen i kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 3 december 2018 som svar på uppdraget att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Kommunstyrelsen beslutar vidare

att utifrån barn- och utbildningsnämndens beslut 2018-11-28, § 116 revidera "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun" så att valfriheten för barn- och elever att välja smörgåsmargarin skrivs in i riktlinjerna, samt

att de ökade kostnaderna ska beaktas i kommande budget.

Justerandes sign

Ks § 438 forts.

Yrkande

Ordföranden med instämmande av Conny Tyrberg (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen bifallit yrkandet.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna redogörelsen i kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 3 december 2018 som svar på uppdraget att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Kommunstyrelsen beslutar vidare

att utifrån barn- och utbildningsnämndens beslut 2018-11-28, § 116 revidera "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun" så att valfriheten för barn- och elever att välja smörgåsmargarin skrivs in i riktlinjerna, samt

att de ökade kostnaderna ska beaktas i kommande budget.

Handlingar i ärendet:

Kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 3 december 2018

Barn- och utbildningsnämndens beslut 2018-11-28, § 116

Barn- och utbildningskontorets skrivelse 1 november 2018

Kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 28 september 2018

Kommunfullmäktiges beslut 2018-03-26, § 55

Kommunstyrelsens beslut 2014-06-30, § 289

Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun, beslutad av kommunstyrelsen 2014-06-30

Expedieras till:

Kommunfullmäktige

Gina Svensson, Kommunstyrelsens förvaltning

Elisabet Olsson, ledningskontoret (författningssamlingen)

Justerandes sign

2018-12-03

Kommunsekreterare
Mikael Åskog
0490-25 40 13
mikael.askog@vastervik.se

Kommunstyrelsen

Ungdomsmotion om skolmat – svar på uppdrag

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-26, § 55 i samband med besvarande av en ungdomsmotion om skolmat att ge ett uppdrag till barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsen. Uppdraget bestod i att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Beredning av ärendet

Av barn- och utbildningskontorets skrivelse 1 november 2018 framgår att kostverksamheten på kommunstyrelsens förvaltning yttrat sig i ärendet. Kostverksamheten skriver att de idag serverar en skollunch med en högre fettprocent av mättat fett än Livsmedelsverkets rekommendationer vilket innebär att det kommer att bli svårt att tillaga en skollunch som följer "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun". Kostverksamheten skriver vidare att kostnaden för att ersätta smörgåsmargarin med andra produkter – av typen Bregott får ekonomiska konsekvenser. Räknat på de volymer som använts under 2017 beräknas livsmedelskostnaderna öka med cirka 650 000 kronor per år.

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2018-11-28, § 116 att godkänna lämnad redovisning och att det vid servering ska ges valfrihet för barn- och elever att välja t.ex. Bregott eller Lätt & Lagom.

Vidare beslutade nämnden att föreslå kommunstyrelsen att besluta föreslå kommunfullmäktige att revidering ska ske av riktlinjerna för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun med valfriheten gällande smörgåsmargarin samt att de ökade kostnaderna ska hanteras i kommande budget.

Kommunstyrelsens förvaltnings kommentar

Kommunfullmäktige beslutade 2009-02-26, § 14 att anta en livsmedels- och måltidspolicy med tillhörande riktlinjer för Västerviks kommun. I samband med framtagandet av policyn så beslutade kommunstyrelsen 2009-02-11, § 21 att ändringar av större vikt i riktlinjerna ska godkännas av kommunstyrelsen och att eventuell kostnadsökning med anledning av policyn och riktlinjerna ska rymmas inom av kommunfullmäktige angiven budgetram. Det är alltså kommunstyrelsen som enligt beslutet ska godkänna eventuella revideringar av riktlinjerna som hör till livsmedels- och måltidspolicyn.

De nu aktuella riktlinjerna "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun", reviderades och beslutades av kommunstyrelsen 2014-06-30, § 289. I kommunstyrelsens beslut ingick att även smör som exempelvis Bregott ska finnas som ett alternativ.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att godkänna redogörelsen i kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 3 december 2018 som svar på uppdraget att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Kommunstyrelsen beslutar vidare

att utifrån barn- och utbildningsnämndens beslut 2018-11-28, § 116 revidera "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun" så att valfriheten för barn- och elever att välja smörgåsmargarin skrivs in i riktlinjerna, samt

att de ökade kostnaderna ska beaktas i kommande budget.

Anders Björlin
Kommundirektör

Ulf Kullin
Förvaltningsledare/näringslivschef

Bun § 116
Au § 72

Ungdomsmotion Skolmat – svar på uppdrag

Dnr 2018/609-109

Tre elever på Västerviks Gymnasium har skrivit en ungdomsmotion om att dagens skolmat inte håller måttet.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-05 § 55 att ge barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Kostchef Gina Svensson kommer vid arbetsutskottets sammanträde redogöra för ärendet.

Barn- och utbildningskontoret föreslår barn- och utbildningsnämnden besluta

att godkänna lämnad redovisning.

Arbetsutskottets behandling av ärendet

Barn- och utbildningschef Magnus Bengtsson ger information att kostchef Gina Svensson kommer ge information i ärendet vid barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2018-11-28.

Yrkande

Ordförande Anette Torstensson (C) yrkar att arbetsutskottet beslutar föreslå barn- och utbildningsnämnden besluta godkänna lämnad information.

Arbetsutskottet beslutar

att godkänna lämnad information.

Barn- och utbildningsnämndens behandling av ärendet

Kostchef Gina Svensson redogör för uppdraget hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser samt för yttrande från Enheten för kommunservice, Kost i ärendet.

Kostverksamheten serverar en skollunch idag med en högre fettprocent av mättat fett än Livsmedelsverkets rekommendationer.

- Maxintag 10 % mättat fett rekommenderas.
- Skollunch idag med Lätt o Lagom 11 E%.
- Skollunch med Bregott 14E%

Forts nästa sida.

§§Justerandes
sign

Barn- och utbildningsnämnden
593 80 Västervik

0490-25 40 00 (tfn)
0490-25 42 02 (fax)

www.vastervik.se
barn.utbildning@vastervik.se

Bun § 116 forts.

Övergång till Bregott innebär:

- Större förändringar på skolmenyn
- Att kostverksamheten inte kommer följa de antagna kostriktlinjer som gäller för Västerviks kommun
- Ökade livsmedelskostnader.

Yrkande

Ordförande Gunnar Jansson (S) yrkar att barn- och utbildningsnämnden beslutar godkänna lämnad redovisning,

att det vid servering ska ges valfriheten för barn- och elever att välja t e x Bregott eller Lätt o Lagom,

att föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta att revidering ska ske av riktlinjerna för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun med valfriheten gällande smörgåsmargarin samt

att de ökade kostnaderna ska hanteras i kommande budget.

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

att godkänna lämnad redovisning,

att det vid servering ska ges valfriheten för barn- och elever att välja t e x Bregott eller Lätt o Lagom,

att föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta att revidering ska ske av riktlinjerna för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun med valfriheten gällande smörgåsmargarin samt

att de ökade kostnaderna ska hanteras i kommande budget.

Expedieras till: Kommunstyrelsens förvaltning.

§§Justerandes
sign

Barn- och utbildningsnämnden
593 80 Västervik

0490-25 40 00 (fn)
0490-25 42 02 (fax)

www.vastervik.se
barn.utbildning@vastervik.se

Tjänsteskrivelse

2018-11-01

Dnr 2017/708-109

Ungdomsmotion Skolmat – svar på uppdrag

Tre elever på Västerviks Gymnasium, NA 16 A, har skrivit en ungdomsmotion om att dagens skolmat inte håller måttet. De föreslår:

- att kvalitén på skolmaten förbättras, inte bara smakligt utan framförallt näringsmässigt sett och
- att ett matråd införs på skolan där eleverna får vara med och bestämma matsedeln.

Demokratiberedningen beslutade 2017-11-15, § 1, att remittera ungdomsmotionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens förvaltning lämnar i skrivelse 25 januari 2018 ett förslag till svar på ungdomsmotionen. Där framgår att skolrestaurangen på gymnasiet erbjuder eleverna två lunchrätter och ett vegetariskt alternativ varje dag. Skollunchen ska motsvara ca 30 % av elevernas dagsbehov av energi och näringsämnen. Måltiderna på matsedeln näringsberäknas i ett kostdataprogram för att säkerställa att måltiderna följer Livsmedelsverkets rekommendationer.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-06 § 55 att bifalla ungdomsmotionens andra att-sats, att med hänvisning till redovisningen i kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 25 januari 2018 anse första att-satsen i ungdomsmotionen Skolmat besvarad samt att tacka motionärerna för ungdomsmotionen. Kommunfullmäktige beslutade vidare att ge barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Enheten för kommunservice – kost skriver i yttrande att då kostverksamheten idag serverar en skollunch med en högre fettprocent av mättat fett än Livsmedelsverkets rekommendationer kommer det att bli svårt att tillaga en skollunch som följer "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun" som är antagen av kommunfullmäktige 2014-06-03. En övergång till Bregott är möjligt, men skulle innebära stora förändringar både vad avser lunchens övriga innehåll samt dessa framställningskostnader. Detta bedöms kunna leda till såväl minskat näringsintag som större matsvinn.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningskontoret föreslår barn- och utbildningsnämnden godkänna lämnad redovisning.

Magnus Bengtsson
Barn- och utbildningschef

Kostchef
Gina Svensson
0490-25 41 77
gina.svensson@vastervik.se

Ungdomsmotion Skolmat – svar på uppdrag

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2018-03-26, § 55 att ge barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsens i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser

Yttrande

Enligt skollagen ska skolmaten vara avgiftsfri och näringsriktig. För att säkerställa näringsriktigheten har kostverksamhet i Västerviks kommun en gemensam matsedel och gemensam livsmedels- och måltidspolicy som utgår ifrån Livsmedelsverkets rekommendationer. Syftet med livsmedels- och måltidspolicyn är att skapa ett gemensamt synsätt på mat och måltider i de kommunala verksamheterna. Rekommendationerna syftar till att uppfylla kroppens näringsbehov och att förebygga ohälsa.

Kopplingar mellan matvanor och de antal personer som drabbas/insjuknar av kostrelaterade sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdomar, benskörhet, fetma och diabetes har satt fokus på kostens sammansättning. Rekommendationerna från Nordiska näringsrekommendationer (NNR2012) visar att man sätter hela kosten i fokus för att poängtera den roll som kostmönster och livsmedelsgrupper spelar för att förebygga kostrelaterade sjukdomar.

De flesta barn i Sverige får i sig för lite fleromättat fett men mer mättat fett än rekommenderat (max 10 % av totala energiintaget per dag rekommenderat intag från mättat fett)

Att hänvisa till nyckelhålmärkt smörgåsmargarin är ett sätt att säkerställa att margarinet har en bra fettsammansättning. På så vis får vi utrymme till att höja smaken på lunchen genom att till exempel ha grädde i maten då och då.

Åtgärder

Att ersätta smörgåsmargarin med andra produkter – av typen Bregott – är möjligt, men får en mängd konsekvenser.

En av konsekvenserna är att servering av korv-och andra charkprodukter, gräddprodukter, ost i maten behöver minskas samt att kommunen skulle behöva servera endast lättmjölk för att efterleva NNR2012. Idag får barn och elever välja antingen mellan mellanmjölk och lättmjölk.

Kommunen kan således då inte servera mellanmjölk som ett alternativ till skollunchen utan endast servera lättmjölk.

Åtgärden skulle också innebära att kommunen måste begränsa vissa maträtter som är populära och som innehåller t.ex. grädde, ost, färs, korv med mera. Detta leder till en mindre tilltalande meny vilket kan leda till att färre barn och elever kommer att äta lunch. Det kan även medföra större matsvinn.

Att ersätta smörgåsmargarin med andra produkter – av typen Bregott får även också stora ekonomiska konsekvenser, vilket innebär ökade livsmedelskostnad på ca 650 000kr per år. Detta räknar på de volymer som använts under 2017. Detta är ca 108 kr per elev och barn.

Kostverksamheten skulle då behöva höja portionspriset med 60 öre per portion.

Priset per kilo (2018-09-27) för Lätt & Lagom 40 % fetthalt är 23kr, Flora professional 70 % fetthalt 38 kr och Bregott ekologiskt 75 % fetthalt 99,5kr. Flora är nyckelhålmärkt och ett bättre alternativ i avseendena fettsammansättning (mängden mättat fett är väsentligt mindre än i Bregott).

Allmänna riktlinjer

Kostverksamheten följer Livsmedelsverket rekommendationer när det gäller matfetter. Vilket innebär att matfettet är av bra fettkvalitet, till exempel ska det vara en nyckelhålmärkt sort i skolan för att barnen behöver rätt sorts fett. Barn som växer och utvecklas behöver de nyttiga fetter som finns i till exempel oljor, inte mättat fett som finns i Bregott. Flora innehåller en bättre fettsammansättning än Bregott. Livsmedelsverkets råd handlar om att barnen ska få i sig tillräckligt av de nyttiga fetterna omega-3 och omega-6 för att hjärnan och synen ska utvecklas och fungera som de ska och för att kroppen ska kunna bygga upp och reparera celler. De behövs även för immunförsvaret. Kroppen kan inte själv tillverka omega-3 och omega-6 utan barn måste få i sig det via maten, d.v.s. essentiella (livsnödvändiga).

Livsmedelsverkets kostråd utgår ifrån de senaste forskningsrönen inom nutrition, kunskap om hur svenska folket äter idag och hur vi bör äta. Västerviks kommun kostverksamhet som offentlig verksamhet som serverar närmare 6000 portioner till förskola och skola per dag kan inte följa olika dieter och trender som dyker upp utan följer Livsmedelsverkets kostråd som är vetenskapligt framtagna som utges av Nordiska Ministerrådet (NNR2012). En sammanfattande rapport finns att läsa på www.livsmedelsverket.se

Tidigare nämnt att ett maxintag på 10 E% mättat fett rekommenderas. Utifrån näringsberäkning som gjorts på ett genomsnitt/vecka med att servera Bregott istället för Lätta % Lagom blev resultatet, Bregott 14 E%, och Lätt & Lagom 11 E%.

Slutsats

Då kostverksamheten idag serverar en skollunch med en högre fettprocent av mättat fett än Livsmedelsverkets rekommendationer kommer det att bli svårt att tillaga en skollunch som följer "Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun" som är antagen av kommunfullmäktige 2014-06-03. En övergång till Bregott är möjligt, men skulle innebära stora förändringar både vad avser lunchens övriga innehåll samt dessa framställningskostnader. Detta bedöms kunna leda till såväl minskat näringsintag som större matsvinn.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna redovisningen angående ersättning av smörgåsmargarin i skolmaten med naturliga produkter.

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING

Ulf Kullin
Förvaltningschef

Christer Lundh
Administrativ chef

Gina Svensson
Kostchef

Kf § 55

Ungdomsmotion Skolmat – svar

Dnr 2017/306-106

Tre elever på Västerviks Gymnasium, NA 16 A, har skrivit en ungdomsmotion om att dagens skolmat inte håller måttet. De föreslår:

- att kvalitén på skolmaten förbättras, inte bara smakligt utan framförallt näringsmässigt sett och
- att ett matråd införs på skolan där eleverna får vara med och bestämma matsedeln.

Demokratiberedningen beslutade 2017-11-15, § 1, att remittera ungdomsmotionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens förvaltning lämnar i skrivelse 25 januari 2018 ett förslag till svar på ungdomsmotionen. Där framgår att skolrestaurangen på gymnasiet erbjuder eleverna två lunchrätter och ett vegetariskt alternativ varje dag. Skollunchen ska motsvara ca 30 % av elevernas dagsbehov av energi och näringsämnen. Måltiderna på matsedeln näringsberäknas i ett kostdataprogram för att säkerställa att måltiderna följer Livsmedelsverkets rekommendationer.

Kostverksamheten på Västerviks kommun har som mål att det ska finnas ett fungerande matråd på gymnasiet där elevernas synpunkter tas tillvara när det gäller utbudet på matsedeln. Kostverksamheten har bjudit in till matråd men det har varit svårt att få till ett fungerande matråd på gymnasiet då dessa möten inte prioriteras före övriga lektioner.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta
att bifalla ungdomsmotionens andra att-sats,

att med hänvisning till redovisningen i kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 25 januari 2018 anse första att-satsen i ungdomsmotionen Skolmat som besvarad, samt

att tacka motionärerna för ungdomsmotionen.

Kf § 55

Eleverna Freja Valeskog, William Wirsén och Amanda Sandberg, NA 16A, presenterar sin ungdomsmotion, deltar i debatten och föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Conny Tyrberg (C), 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen, tackar motionärerna och redovisar kommunstyrelsens förslag till svar på ungdomsmotionen.

Justerandes sign

Kommunfullmäktige
593 80 Västervik

0490-25 40 00 (tfn)
0490-25 40 61 (fax)

www.vastervik.se
kommunfullmaktige@vastervik.se

Kf § 55 forts.

Yrkanden

Conny Tyrberg (C) med instämmande av Sverker Thorén (L), Marcus Fridlund (S), Harald Hjalmarsson (M) för den moderata fullmäktige-gruppen och Mats Hugosson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Sverker Thorén (L) med instämmande av Mats Hugosson (C) och Marcus Fridlund (S), yrkar som tillägg till kommunstyrelsens förslag att kommunfullmäktige ger barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Sara Rais (SV) med instämmande av Leif Svensson (V) och Mariann Gustafsson (V) yrkar bifall till motionen.

Akko Karlsson (MP) och eleven Sandra Wennerström, NA 16B, deltar i debatten.

Proposition

Ordföranden finner att det finns flera förslag, kommunstyrelsens förslag och yrkande om bifall till motionen samt ett tilläggsyrkande till kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer först kommunstyrelsens förslag mot Sara Rais (SV) m.fl. yrkande om bifall till motionen mot varandra och finner att kommunfullmäktige har bifallit kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs.

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag

Nej-röst för bifall till Sara Rais (SV) m.fl. yrkande om bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Omröstningen utfaller, som framgår av bilaga till denna paragraf, med 47 ja, 6 nej, 0 avstår och 4 frånvarande.

Kommunfullmäktige beslutar därmed i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Proposition

Ordföranden ställer därefter Sverker Thoréns (L) m.fl. tilläggsyrkande under proposition och finner att kommunfullmäktige har bifallit tillägget.

Justerandes sign

Kommunfullmäktige
593 80 Västervik

0490-25 40 00 (tfn)
0490-25 40 61 (fax)

www.vastervik.se
kommunfullmaktige@vastervik.se

Kf § 55 forts.

Kommunfullmäktige beslutar

att bifalla ungdomsmotionens andra att-sats,

att med hänvisning till redovisningen i kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 25 januari 2018 anse första att-satsen i ungdomsmotionen Skolmat som besvarad, samt

att tacka motionärerna för ungdomsmotionen.

Kommunfullmäktige beslutar vidare

att ge barn- och utbildningsnämnden i samråd med kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur man kan ersätta de produkter (smörgåsmargarin) som nu används med naturligare produkter utan skadliga tillsatser.

Reservationer

Alexandra Isaksson (SV), Johannes Regell (SV) och Sara Rais (SV) reserverar sig mot beslutet.

Mariann Gustafsson (V) och Leif Svensson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Handlingar i ärendet:

Kommunstyrelsens beslut 2018-02-27, § 71

Kommunstyrelsens förvaltnings skrivelse 25 januari 2018

Demokratiberedningens beslut 2017-11-15, § 1

Ungdomsmotion 27 september 2017

Expedieras till:

Ungdomsmotionärerna

Västerviks Gymnasium

Kommunstyrelsens förvaltning

Barn- och utbildningsnämnden

SWD 2018-04-12

Justerandes sign

Kommunfullmäktige
593 80 Västervik

0490-25 40 00 (tfn)
0490-25 40 61 (fax)

www.vastervik.se
kommunfullmaktige@vastervik.se

Västerviks kommunfullmäktiges sammanträde den 26 mars 2018 klockan 11:15:34.

5. Ungdomsmotion Skolmat - svar

Ledamöter	Parti	Krets	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Dan Nilsson, ordf.	(S)	C		X			
Annette Torstensson 1:e v. ordf.	(C)	L		X			
Eva Ahlström 2:e v. ordf.	(M)	C		X			
Harald Hjalmarsson	(M)	C		X			
Gustaf Molin	(M)	C		X			
Carl-Henrik Eriksson	(C)	C	Bo Jonsson	X			
Mats Hugosson	(C)	L		X			
Ake Jägerö	(S)	C		X			
Angelica Katsanidou	(S)	C		X			
Tomas Kronstahl	(S)	L					X
Malin Wimmerström	(S)	L		X			
Katarina Andersson	(M)	C	Jonas Törngård	X			
Jon Sjölander	(M)	C		X			
Kenneth H Axelsson	(L)	C		X			
Sverker Thorén	(L)	C		X			
Conny Tyrberg	(C)	L		X			
Christel Alvarsson	(C)	L	Thomas Svensson				X
Gunnar Jansson	(S)	C		X			
Margareta Fredriksson	(S)	C		X			
Ulf Jonsson	(S)	L		X			
Madelene Ståhl	(S)	L		X			
Peter Johansson	(M)	C		X			
Elin Landerdahl	(M)	C		X			
Nina Grip	(L)	L	Eva Lindbom	X			
Leif Svensson	(V)	C			X		
Mariann Gustafsson	(V)	L			X		
Christer Wester	(S)	C		X			
Ann-Margret Knutsson	(S)	L		X			
Anna Hederberg	(S)	L	Poul Larsen	X			
Helena Sjöholm	(M)	C		X			
Malin Sjölander	(M)	L	Yvonne Nilsson	X			
Bo Karlsson	(SD)	C		X			
Tommy Ivarsson	(SD)	C		X			
Hans Ellervik	(V)	C		X			
Lars-Inge Karlsson	(KD)	L			X		
Ewa Ståhl	(S)	C		X			
Krister Örnfjäder	(S)	C	Solveig Thorngren	X			
Benny Svensson	(S)	L		X			
Maud Lindqvist	(S)	L		X			
Marie Stenmark	(M)	L		X			
Bo Andersson	(M)	L	Ingvar Ahlström	X			
Per-Olof Henningsson	(SD)	C		X			
Christer Molin	(SD)	L					X
Johannes Regell	(SV)	C			X		
Sara Rais	(SV)	L			X		
Ronny Petersson	(S)	C	Imeli Thörn	X			
Marcus Fridlund	(S)	C		X			
Pontus Larsson	(S)	L		X			
Johnny Wiman	(MP)	C		X			
Jan Källmark	(M)	L		X			
Erik Torbrand	(M)	L		X			
Anders Loman	(SD)	L					X
Alexandra Isaksson	(SV)	C			X		
Jessica Kristiansson	(S)	C	Yngve Nilsson	X			
Sharad Bhatt	(S)	C		X			
Akko Karlsson	(MP)	L		X			
Anna Bodjo	(MP)	C		X			
			SUMMA:	47	6	0	4

Justeringsmännens signatur:

Ks § 289

Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun – revidering

Dnr 2014/123-622

Livsmedelsverket har gett ut nya riktlinjer för bra mat inom skola och fritidshem. Därför behöver Västerviks kommuns riktlinjer för maten inom skola och fritidshem revideras. I tjänsteskrivelse 18 juni 2014 beskriver kommunstyrelsens förvaltning ärendet.

Ett förslag till reviderade riktlinjer har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av företrädare för skola och fritidshem samt kostchef och måltidsutvecklare.

Det nya förslaget till riktlinjer har en tydligare beskrivning av måltidens kvalitet ur ett helhetsperspektiv, hållbara måltider, hur skollunchen kan bli en del av skolans arbete, samt hur skolan kan följa upp den nya delen av skollagen om att maten som serveras är näringsriktig.

Barn- och utbildningsnämnden har fått ärendet på remiss och beslutade vid sammanträde 2014-05-27, § 67

- att föreslå kommunstyrelsen besluta godkänna redovisat förslag till reviderade riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun med beaktande av redovisade ändringar enligt barn- och utbildningskontorets förslag till yttrande samt synpunkt från fackliga organisationer gällande ansvarsfördelning mellan kostpersonal och pedagoger, samt
- att expediera Livsmedels- och måltidspolicy med riktlinjer för Västerviks kommun med dagens beslut av barn- och utbildningsnämnden i ärendet.

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår kommunstyrelsen besluta att anta reviderade riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun i enlighet med förslaget från barn- och utbildningsnämnden 2014-05-27, § 67.

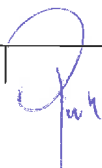
Yrkande

Mats Hugosson (C), Anna Bodjo (MP) och Hans Ellervik (VMD) yrkar att följande ska läggas till förslaget till riktlinjer.

att även smör som exempelvis Bregott ska finnas som alternativ

att ekologiska närproducerade och rättvisemärkta livsmedel ska öka, samt

Justerandes sign

Ks § 289 forts.

att det ska serveras kött som följer djurhantering enligt svensk djurskyddslag

Ordförande yrkar bifall till Mats Hugosson m.fl. yrkande och finner att kommunstyrelsen bifallit yrkandet.

Kommunstyrelsen beslutar

att anta reviderade riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun i enlighet med förslaget från barn- och utbildningsnämnden 2014-05-27, § 67 med tillägg

att även smör som exempelvis Bregott ska finnas som alternativ,

att ekologiska närproducerade och rättvisemärkta livsmedel ska öka, samt

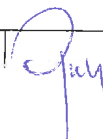
att det ska serveras kött som följer djurhantering enligt svensk djurskyddslag.

Protokollsanteckning

”Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun. Instämmer med Anette Torstenssons (C) yrkande på tillägg till riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb. 3 att-satser. att även smör som exempelvis Bregott ska finnas som alternativ, att ekologiska närproducerade och rättvisemärkta livsmedel ska öka, samt att det ska serveras kött som följer djurhantering enligt svensk djurskyddslag.” /Gunnel Ohlin (KD)

Expedieras till
Gunilla Ekfeldt, kostchef

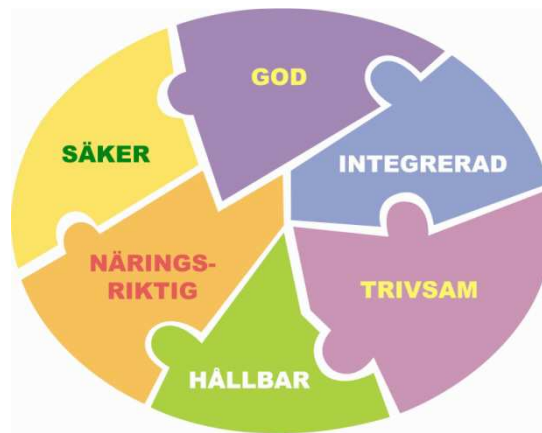
Justerandes sign

2014-06-30

Reviderade riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb

i Västerviks kommun

Riktlinjer för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb är en del av författningssamlingen; *Livsmedels- och måltidspolicy med riktlinjer för Västerviks kommun*, antagen av kommunfullmäktige 2009-02-26. Syftet med livsmedels- och måltidspolicyn är att skapa ett gemensamt synsätt på mat och måltider i de kommunala verksamheterna. Hänsyn till folkhälsa och miljö ska utgöra grunden för val av livsmedel och utformning av måltider. All produktion, hantering och servering av mat ska präglas av kvalitets-, säkerhets- och servicetänkande.

Livsmedelsverkets rekommendationer ligger till grund för riktlinjerna i kommunens livsmedels- och måltidspolicy. Under 2013 utkom en ny version av Livsmedelsverkets kostråd för skola och fritidshem varför riktlinjerna för kost i skola, fritidshem och fritidsklubb i Västerviks kommun har reviderats. Från och med 1 juli 2011 gäller också nya bestämmelser i skollagen (2010:800, 10 kap.10§). Enligt skollagen ska eleverna erbjudas näringsriktig skolmat.

Riktlinjerna fokuserar utifrån livsmedelsverkets rekommendationer på följande områden: näringsriktig, god, hållbar, integrerad, säker och trivsamt.

Den serverade maten är näringsriktig. Maten är en del av folkhälsoarbetet och ska grundlägga bra matvanor.

Den serverade maten är god och tillagad med omsorg. Maten ska främja goda matvanor.

Måltiderna ska bidra till miljöarbetet och en hållbar konsumtion. Ekologiska, rättvisemärkta och säsonganpassade livsmedel ska användas i första hand.

Måltiden är en viktig del i det pedagogiska arbetet. Kostorganisationen och skolan ska samverka kring måltiderna.

Maten ska vara säker för gästen.

Måltiden ska serveras i en trivsam miljö och alla elever ska ha tillräcklig med tid för att äta.

Näringsriktig

Skollunchen ska motsvara ca 30 % av elevernas dagsbehov av energi och näringsämnen. Frukost på fritidshemmen ska motsvara ca 20 % och mellanmålen ca 10-15 % av dagsbehovet. (enligt Livsmedelsverkets rekommendationer)

Enligt skollagen (2010:800,10 kap.10§) ska eleverna erbjudas näringsriktig skolmat.

Näringsaspekter av särskild betydelse

Kolhydratkvalitet:

Kolhydraterna i maten bör vara av god kvalitet, det vill säga komma från livsmedel som inte bara ger energi utan även andra viktiga näringsämnen (t.ex. frukt, fullkornsbröd, rotfrukter, grönsaker)

Sockerrika livsmedel bidrar med energi men knappt några näringsämnen och ska därför undvikas.

Fettkvalitet:

Med bra fettkvalitet menas ett högre innehåll av omättad fett (särskilt fleromättat) och ett lägre innehåll av mättat fett.

Vit D:

Många barn får i sig för lite D-vitamin. Detta ökas genom att servera D-vitaminberikad mjölk (lätt- och mellanmjölk) och D-vitaminberikat margarin.

Näringsberäkning

Kostorganisationen (kommunservice) ansvarar för att måltiderna i skolan är näringsberäknade.

Tallriksmodellen

Eleverna ska erbjudas mat enligt tallriksmodellen.

Tallriksmodellen visar innehållet i en hel måltid och proportionerna mellan potatis/ris/pasta (1), rotfrukter/grönsaker/frukt (2) samt kött/fisk/linser/böner (3).

Grupp 1 och 2 är lika stora och grupp 3 är minst. Oavsett om man äter mycket eller lite är proportionerna desamma

Varje dag ska en visningstallrik finnas i skolrestaurangen för att eleverna ska se hur en portion ser ut.

Livsmedelsval

Kostorganisationen (kommunservice) ansvarar för att produkter som upphandlas följer de krav som policy och riktlinjer i Västerviks kommun anger.

Personal inom skola och fritidshem ansvarar för att rätt livsmedel serveras till t.ex. frukost, mellanmål.

Inga livsmedel som hanteras inom skola och fritidshem får innehålla jordnötter, nötter, mandel, sesamfrön eller sojaprotein. Sojaprotein får dock ingå i de vegetariska rätterna.

Frukost

I frukosten ska följande livsmedel ingå:

- Lättmjölk/Mellanmjölk
- Lättfil/Mellanfil
- Lättyoghurt
- Spannmålsprodukter som gryn och flingor
- Grönsaker
- Nyckelhålmärkta pålägg
- Smörgåsfett
- Mjukt bröd och knäckebröd

Mellanmål

Till mellanmål ska följande livsmedel ingå:

- Lättmjölk/Mellanmjölk
- Lättfil/Mellanfil
- Lättyoghurt
- Spannmålsprodukter som gryn och flingor
- Grönsaker
- Nyckelhålsmärkta pålägg
- Smörgåsfett
- Mjukt bröd och knäckebröd

Lunch

Till lunch ska följande måltidskomponenter/livsmedel ingå

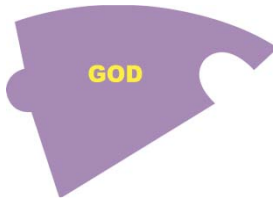
- Grönsaker, lagad huvudrätt, knäckebröd, margarin och dryck
- Salladsbord med minst 5 sorters olika grönsaker (under loven 2 sorter) varav hälften ska vara grova (t.ex. vitkål, morötter, broccoli)
Någon form av baljväxt ska serveras dagligen
- Lättmjölk/Mellanmjölk eller vatten
- Smörgåsfett
- Mjukt bröd och nyckelhålsmärkt pålägg till soppa och gröt

Läsk och godis serveras inte på skolan eller på fritids. Undantagsfall kan vara vid högtider så som exempelvis jul, påsk eller skolavslutning.

Snacks, saft, bullar, kakor, kex och glass serveras högst 1 gång per månad och då i måttliga mängder.

Utflyktsmat

Om matsäck behövs vid utflykt ska denna tillhandahållas av skolan. Kosten som erbjuds i samband med utflykt ska vara lika näringsrik som den kost som serveras i skolan. Om elever utöver detta också medtar egen matsäck har skolan ansvar för att informera föräldrar om kommunens riktlinjer. Särskilt viktigt är att ingen elev har med sig livsmedel som innehåller, nötter, mandel eller jordnötter.

God

Att laga god och näringsrik mat som eleverna tycker om kräver både kunskap och engagemang.

Personalen inom kostverksamheten har någon form av restaurangutbildning eller storköksutbildning och erbjuds kontinuerligt fortbildning.

Kockarna har en viktig roll i receptutveckling och menyplanering.

I skolrestaurangen serveras två alternativa rätter varje dag och på högstadiet och gymnasiet serveras även ett vegetariskt alternativ.

Skolan har ett ansvar att låta barn och ungdomar stifta bekantskap med olika sorters livsmedel och maträtter. Matsedeln bör vara varierad och innehålla både traditionella och nya maträtter.

En bra skollunch är den som eleverna tycker om men ändå utmanar deras smaker och preferenser en aning vilket görs genom:

Att eleven får prova på nya smaker och maträtter utan tvång.

Elevernas synpunkter och idéer tas tillvara i lokala matråd.

Hållbar

Kostpersonal, pedagoger och elever ska tillsammans arbeta för att minska mängden matsvinn.

Miljökrav ska ställas i samband med inköp av livsmedel (se miljöstyrningsrådet, hållbar upphandling)

I så stor utsträckning som möjligt välja livsmedel som har en liten miljöpåverkan.

Att ekologiska närproducerade och rättvisemärkta livsmedel ska öka,
Samt

Att det ska serveras kött som följer djurhantering enligt svensk djurskyddslag.

Säsonganpassade livsmedel ska användas i första hand.

Mål att alla skolor ska källsortera avfallet enligt kommunens avfallsplan och energi- och klimatstrategi.

Integrerad

Skolmåltiderna är en del av skolans utbildningsverksamhet och kan användas som ett pedagogiskt verktyg i undervisningen och för att väcka elevernas nyfikenhet kring mat och livsmedel.

Samarbete och ansvar

Kostpersonal och personal som äter pedagogiskt bör tillsammans medverka till att måltiden blir en integrerad del i utbildningen. All personal i skolrestaurangen har till uppgift att skapa en trevlig atmosfär, vara goda förebilder för eleverna samt förmedla positiva värderingar kring kost och matvanor.

Pedagogisk personal i skolan

Det är viktigt att pedagogisk personal finns i skolrestaurangen och äter tillsammans med eleverna. Personal som äter pedagogiskt bör fungera som förebilder och visa vad en balanserad måltid är genom att äta enligt tallriksmodellen.

Personal som äter pedagogiskt har också i uppgift att ta tag i ev. konflikter som uppstår i skolrestaurangen.

Det är ej tillåtet för personal att äta medhavd mat tillsammans med eleverna. Medhavd mat äts i särskilda personalutrymmen.

Kostråd

Ett kostråd ska finnas centralt. I kostrådet ingår eleverna från högstadieskolorna, politiker, kostchef/måltidsutvecklare, företrädare för skolhälsovård.

Ordförande utses av Barn- och utbildningsnämnden. Ordföranden är sammankallande.

Kostrådets uppgift är att behandla frågor som gäller mat och skolrestaurangens miljö. Elevrepresentanterna ska före kostrådet diskutera aktuella matfrågor på sin skola för att sedan framföra synpunkterna på kostrådet i frågor som handlar om mat och skolrestaurangens miljö. Skolmåltiden produceras inom vissa givna ramar varför det är viktigt att med respekt för elevernas egna ståndpunkter föra en dialog om exempelvis matens betydelse för hälsan och dess påverkan på miljön.

Gymnasieskolan har ett eget kostråd som behandlar samma frågor som ovan.

2014-06-30

Matråd

På varje skola ska det finnas ett forum för matfrågor. Det kan vara lokala matråd, elevråd, samarbetsråd etc. Rådet ska träffas minst 4 ggr per år och ta upp frågor som miljön i skolrestaurangen, kost och hälsa, matsedel osv. Verktuget Skolmatssverige kan användas för att utvärdera och förbättra skolmåltiden ur ett helhetsperspektiv.

Delar av riktlinjerna följs årligen upp inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

BUK gör årligen en elevenkät för att mäta vad eleverna tycker om skolan på flera olika områden.

Elever har möjlighet att göra Prao i köket enligt vissa regler. (hygien, säkerhet, arbetsmiljö osv)

Säker

Livsmedelslagstiftningen och egenkontroll för mathantering ska följas och gäller överallt där mat hanteras t.ex. Centralkök, mat vid utflykter och utematlagning.

God handhygien och noggrann rengöring är en förutsättning för säker matlagning. I branschriktlinjerna "Handbok för säker mat inom vård, skola och omsorg" finns livsmedelslagen beskrivet på ett lättillgängligt sätt.

Kostpersonalen fortbildas kontinuerligt i livsmedelssäkerhet.

Köket har särskilda rutiner för att säkerställa att eleverna med allergi och överkänslighet inte ska bli sjuka av maten.

Personal inom skola och fritids har ett ansvar för att servera rätt mat vid de måltider där kostpersonal inte är ansvarig (t.ex. frukost, mellanmål, utflykter)

All kostpersonal ska kunna vad dagens mat innehåller vid servering i skolrestaurangen.

Det ska finnas tydlig information om maträtternas innehåll vid servering.

Fullgoda alternativ ska serveras till de som av medicinska, religiösa eller etiska skäl inte kan äta av den ordinarie maten. Läkarintyg krävs för alla medicinska skäl, dessa ska förnyas vart tredje år/ byte av stadium (gäller ej glutenfri kost och vid diabetes). Föräldrar intyg krävs då man behöver särskild kost av religiösa skäl för elever upp till 18 år.

Livsmedlen inom skola, fritidshem och fritidsklubb ska inte innehålla, nötter, mandel, jordnötter, sesamfrö eller sojaprotein. Sojaprotein ingår dock i de vegetariska rätterna.

Trivsamtillag

En bra skollunch i kostorganisationen är mer än bara maten på tallriken det är hela upplevelserna från mötet med personalen, andra elever i restaurangen och rummets utformning, temperatur, dofter och ljud.

I skolrestaurangerna tar eleverna maten själv från serveringsdiskar som gör det möjligt att hålla maten varm och att eleven kan själv välja hur mycket och vad eleven vill äta.

I serveringsdiskarna ska salladsbordet serveras först därefter potatis/ris/pasta och sist kött/fisk.

Eleverna bör erbjudas att äta vid ungefär samma tidpunkt varje dag.

Skollunchen ska serveras mellan kl.11.00–13.00.

För att eleven ska få tillräckligt tid för att äta bör varje elev ha möjlighet att sitta vid bordet ca 20 minuter.

Ljudmiljön påverkar också måltidsupplevelsen, därför ska ljudnivån i skolrestaurangen vara så låg som möjligt, vilket är allas ansvar.

Kostverksamheten har ansvar för stolar, bord samt övrig utsmyckning i skolrestaurangen